

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про дитяче харчування

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, N 44, ст.433)

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010, ВВР, 2011, N 22, ст.149
N 5460-VI ([5460-17](#)) від 16.10.2012, ВВР, 2014, N 2-3, ст.41 }

{ У тексті Закону: слова "грудні діти", "грудні діти та діти раннього віку", "грудні діти та діти другого року життя" у всіх відмінках замінено відповідно словами "діти грудного віку", "діти грудного та раннього віку", "діти грудного віку та другого року життя" у відповідному відмінку; слова "продукти дитячого харчування" у всіх відмінках замінено словами "дитяче харчування" у відповідному відмінку згідно із Законом N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

{ у тексті Закону слова "центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я" та "центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я" замінено словами "центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я" згідно із Законом N 5460-VI ([5460-17](#)) від 16.10.2012 }

Цей Закон визначає стратегічні загальнодержавні пріоритети у сфері забезпечення дітей грудного та раннього віку достатнім, високоякісним та безпечним дитячим харчуванням з метою реалізації конституційних прав дитини на достатній життєвий рівень, охорону здоров'я і життя, а також організаційні, соціальні та економічні засади державної політики у цій сфері.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

виробник дитячого харчування - юридична особа, яка здійснює господарську діяльність з виробництва дитячого харчування з метою введення його в обіг;

виробництво дитячого харчування - господарська діяльність, пов'язана з виробленням дитячого харчування, включаючи всі стадії технологічного процесу, у тому числі виготовлення, пакування та етикетування;

діти грудного віку - діти віком від народження до одного року;

діти раннього віку - діти віком від одного до трьох років;

дитяче харчування - харчовий продукт, призначений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, для спеціального дієтичного споживання, спеціально перероблений або розроблений для забезпечення задоволення дієтичних потреб дітей грудного та раннього віку (дитячі суміші початкові (стартові), дитячі суміші для подальшого годування, продукти прикорму, напої, вода бутильована для приготування дитячого харчування та/або пиття);

дитяча суміш початкова (стартова) - дитяче харчування для годування дітей грудного віку протягом перших шести місяців життя, що повністю забезпечує всі фізіологічні потреби дитини у поживних речовинах і енергії;

дитяча суміш для подальшого годування - дитяче харчування для годування дітей грудного та раннього віку, що є основною рідкою складовою їх раціону під час введення відповідних продуктів прикорму в процесі поступового урізноманітнення раціону дитини;

інгредієнт - будь-яка речовина, включаючи харчові добавки та ароматизатори, що використовується для виробництва дитячого харчування і залишається в ньому після закінчення його виробництва;

обіг дитячого харчування - переміщення (транспортування) або зберігання, будь-які інші дії, пов'язані з переходом права власності чи володіння, включаючи продаж, обмін або дарування дитячого харчування;

продукти прикорму - дитяче харчування, що є доповненням до грудного молока або дитячої суміші початкової, або дитячих сумішей для подальшого годування з метою поступового розширення раціону харчування та виготовлене, у тому числі: на молочній, молочно-зерновій, зерновій та зерно-молочній основі; на основі фруктів, ягід, овочів та/або їх суміші; на м'ясній, м'ясо-рослинній та рослинно-м'ясній основі; рибній, рибно-рослинній та рослинно-рибній основі; на молочній основі з додаванням фруктів, ягід, овочів та/або їх суміші; на основі фруктів, ягід, овочів та/або їх суміші з додаванням молочних продуктів;

поживна цінність - усі основні природні компоненти харчового продукту, включаючи вуглеводи, білки, жири, вітаміни, мінерали та солі;

сировина - сировина рослинного та/або тваринного походження, що використовується у виробництві дитячого харчування;

спеціальні сировинні зони - регіони або окремі господарства, що відповідають умовам виробництва продукції рослинництва і тваринництва, придатної для виготовлення дитячого та дієтичного харчування;

функціональне дитяче харчування - дитяче харчування, що містить як компонент лікарські засоби та/або пропонується для профілактики або пом'якшення перебігу хвороби дитини з особливими дієтичними потребами, у тому числі у разі вроджених або набутих порушень засвоєння окремих харчових речовин, їх непереносності та/або при певних захворюваннях;

якість дитячого харчування - ступінь досконалості властивостей та характерних рис дитячого харчування, які здатні задовольнити фізіологічні потреби організму дитини в продуктах харчування виходячи з їх хімічного складу та енергетичної цінності.

{ Текст статті 1 в редакції Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

Стаття 2. Законодавство України про дитяче харчування

1. Законодавство у сфері забезпечення дітей грудного та раннього віку достатнім, високоякісним та безпечним дитячим харчуванням базується на Конституції України ([254к/96-ВР](#)) та включає цей Закон і закони України "Про охорону дитинства" ([2402-14](#)), "Про дошкільну освіту" ([2628-14](#)), "Про безпечність та якість харчових продуктів" ([771/97-ВР](#)), "Про молоко та молочні продукти" ([1870-15](#)), інші нормативно-правові акти, що

регулюють суспільні відносини у цій сфері.

2. Якщо чинним міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містить цей Закон, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 3. Державна політика щодо забезпечення дітей грудного та раннього віку дитячим харчуванням

1. Державна політика у сфері забезпечення дітей грудного та раннього віку достатнім, високоякісним та безпечним дитячим харчуванням, спрямована на зміцнення та збереження здоров'я населення, здійснення профілактики захворювань, пов'язаних з порушенням харчування, поліпшення демографічної ситуації в Україні.

2. Держава гарантує дитині право на охорону здоров'я та сприяє створенню безпечних умов для життя і здорового розвитку дитини, у тому числі раціонального харчування.

3. Держава забезпечує створення соціально-економічних умов, за яких можливо задовольнити потреби кожної дитини у високоякісному та безпечному харчуванні на достатньому рівні.

Із цієї метою держава вживає заходів щодо:

1) забезпечення наявності в достатній кількості дитячого харчування, виготовленого на промисловій основі з високоякісної сировини, вирощеної у спеціальних сировинних зонах, його доступності та безпечності;

2) безкоштовного та пільгового забезпечення дітей грудного та раннього віку дитячим харчуванням, включаючи дитячі суміші для дітей грудного віку та дитячі суміші для подальших етапів годування, функціональні харчові продукти, дитяче харчування на основі соєвого білка;

3) забезпечення батьків дітей або їх інших законних представників інформацією щодо раціонального харчування дітей, якості та безпечності дитячого харчування, наборів дитячого харчування та порядку безкоштовного і пільгового забезпечення дітей грудного та раннього віку дитячим харчуванням;

4) визначення сприятливих спеціальних сировинних зон для виробництва дитячого харчування;

5) розвитку вітчизняного виробництва широкого асортименту дитячого харчування, зокрема функціонального дитячого харчування; { Пункт 5 частини третьої статті 3 в редакції Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

{ Пункт 6 частини третьої статті 3 виключено на підставі Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

7) державного стимулювання вітчизняного виробництва дитячого харчування та сировини для його виробництва шляхом пільгового кредитування, оподаткування, митного і тарифного регулювання;

8) застосування інших заходів, спрямованих на здешевлення та підвищення якості дитячого харчування.

4. Державна політика у сфері забезпечення дітей грудного та раннього віку достатнім, високоякісним та безпечним харчуванням здійснюється органами виконавчої влади та органами місцевого

самоврядування.

5. Кабінет Міністрів України забезпечує здійснення державної політики щодо поліпшення стану дитячого харчування, координує роботу міністерств та інших органів виконавчої влади у цій сфері.

Стаття 4. Порядок забезпечення дітей грудного та раннього віку дитячим харчуванням

1. Право дітей на забезпечення достатнім, високоякісним та безпечним харчуванням є складовою частиною гарантованого Конституцією України ([254к/96-ВР](#)) права на достатній життєвий рівень та охорону здоров'я.

2. Діти грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також діти грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, забезпечуються дитячим харчуванням безкоштовно в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Видатки на забезпечення дитячим харчуванням дітей грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також дітей грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, здійснюються державою за рахунок коштів Державного бюджету України.

4. Набори дитячого харчування та порядок безкоштовного забезпечення дитячим харчуванням дітей грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також дітей грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

{ Частина четверта статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI ([5460-17](#)) від 16.10.2012 }

5. Набори дитячого харчування (далі - норми) визначаються в натуральних показниках та формуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, з використанням нормативів фізіологічної потреби організму дитини у продуктах харчування виходячи з їх хімічного складу та енергетичної цінності з урахуванням рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я. Основним принципом формування набору дитячого харчування є забезпечення дитини повноцінним харчуванням для розвитку здорового організму.

6. Органи місцевого самоврядування мають право приймати рішення про додаткове пільгове або безкоштовне забезпечення дитячим харчуванням дітей грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також дітей грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, з урахуванням місцевих бюджетів.

7. Органи місцевого самоврядування зобов'язані інформувати батьків дітей або їх інших законних представників стосовно норм та порядку безкоштовного і пільгового забезпечення дитячим харчуванням дітей грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також дітей грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, відповідно до закону.

Розділ II

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ І ДЕРЖАВНЕ
СТИМУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ОБІГУ
ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ

Стаття 5. Мета державного регулювання

1. Державне регулювання виробництва та обігу дитячого харчування здійснюється з метою забезпечення гарантій щодо:

забезпечення наявності в достатній кількості якісного та безпечного дитячого харчування;

належного захисту життя і здоров'я дітей;

виробництва дитячого харчування в умовах, що відповідають установленим відповідно до закону санітарним заходам безпечності харчових продуктів та технічним регламентам, безпеки та збереження довкілля; { Абзац четвертий статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

виробництва дитячого харчування на спеціалізованих підприємствах, у цехах, що мають експлуатаційний дозвіл для потужностей з виробництва дитячого харчування, отриманий у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України; { Абзац п'ятий статті 5 в редакції Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

виробництва дитячого харчування з високоякісної сировини, вирощеної у спеціальних сировинних зонах, та із застосуванням інгредієнтів та допоміжних засобів і матеріалів для виробництва та обігу, що за висновком державної санітарно-епідеміологічної експертизи визнані придатними для цих цілей; { Абзац статті 5 в редакції Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

відповідності дитячого харчування, у тому числі того, що імпортується на територію України, обов'язковим параметрам безпечності та мінімальним специфікаціям якості, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я; { Абзац сьомий статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

повноти, достовірності та доступності інформації стосовно дитячого харчування, у тому числі тієї, що наводиться на етикетці;

здійснення обігу дитячого харчування з дотриманням умов транспортування, зберігання та інших умов обігу, визначених у декларації виробника.

Стаття 6. Державне регулювання виробництва та обігу дитячого харчування

1. Державне регулювання виробництва та обігу дитячого харчування здійснюється шляхом:

затвердження норм та порядку безкоштовного і пільгового забезпечення дитячим харчуванням дітей грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також дітей грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

здійснення державного контролю за дотриманням затверджених норм та порядку безкоштовного і пільгового забезпечення дитячим харчуванням дітей грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також дітей грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

установлення обов'язкових параметрів безпечності та мінімальних специфікацій якості дитячого харчування, сировини, допоміжних засобів і матеріалів для виробництва та обігу, що використовуються у його виробництві;

державної реєстрації нормативних документів на дитяче харчування;

державної реєстрації дитячого харчування;

здійснення державного нагляду і контролю за безпечністю та якістю дитячого харчування відповідно до закону.

2. Зазначені процедури державного регулювання здійснюються відповідними центральними органами виконавчої влади у межах їх повноважень та в порядку, визначеному законом.
{ Частина друга статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI ([5460-17](#)) від 16.10.2012 }

Стаття 7. Державне стимулювання виробництва дитячого харчування

1. Державне стимулювання виробництва дитячого харчування здійснюється, зокрема, шляхом:

розміщення державного замовлення серед вітчизняних виробників дитячого харчування;

розміщення державного замовлення на виробництво сировини для виготовлення дитячого харчування;

впровадження механізмів здешевлення короткострокових і довгострокових кредитів та пільгового оподаткування для виробників дитячого харчування;

дотації вітчизняного виробництва сировини, що застосовується для виробництва дитячого харчування;

встановлення ставок ввізного мита на дитяче харчування, що ввозиться на територію України, подібне (аналогічне) якому виробляється вітчизняними підприємствами;

застосування інших заходів, спрямованих на здешевлення виробництва дитячого харчування.

Розділ III

ОСНОВНІ ВИМОГИ ЩОДО ВИРОБНИЦТВА ТА ОБІГУ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ

Стаття 8. Вимоги до сировини, призначеної для виробництва дитячого харчування

1. У виробництві дитячого харчування застосовується сировина, яка виробляється переважно у спеціальних сировинних зонах.

2. Порядок надання статусу спеціальної сировинної зони ([1195-2007-п](#)) та загальні вимоги до них визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. У спеціальній сировинній зоні забороняються будівництво промислових та хімічних об'єктів, а також будь-яка інша діяльність, яка за висновком державної екологічної експертизи може призвести до погіршення стану довкілля.

{ Частина третя статті 8 в редакції Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

4. Застосування пестицидів та агрохімікатів у спеціальній сировинній зоні провадиться за спеціальними технологіями, що забезпечують отримання продукції, яка відповідає обов'язковим параметрам безпечності, затвердженим відповідно до закону.

{ Частина четверта статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

5. Сировина, призначена для виробництва дитячого харчування, повинна відповідати обов'язковим параметрам безпеки та мінімальним специфікаціям якості, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

6. Сировина, що використовується у виробництві дитячого харчування, не може бути вироблена з генетично модифікованих організмів та/або містити генетично модифіковані організми.
{ Частина шоста статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

7. Виробники сировини незалежно від форм власності, які здійснюють виробництво сировини у спеціальних сировинних зонах, у першочерговому порядку залучаються до виконання державного замовлення на виробництво сировини для вироблення дитячого харчування.

8. У виробництві дитячого харчування забороняється використання сировини, що містить гормональні препарати, антибіотики, залишки важких металів, пестицидів, радіонуклідів та інших небезпечних речовин, наявність яких не допускається державними санітарними нормами або вміст яких перевищує максимально допустимі рівні залишків у дитячому харчуванні.
{ Статтю 8 доповнено частиною восьмою згідно із Законом N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

Стаття 9. Основні вимоги до виробництва дитячого харчування

1. Дитяче харчування, що виробляється в Україні, підлягає державній санітарно-епідеміологічній експертизі та державній реєстрації в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, має відповідати обов'язковим параметрам безпеки та мінімальним специфікаціям якості, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, та бути етикетованим відповідно до вимог Закону України "Про безпеку та якість харчових продуктів" ([771/97-ВР](#)) та цього Закону.

2. Виробництво дитячого харчування здійснюється виключно на промисловій основі на спеціалізованих підприємствах, у цехах, що мають експлуатаційний дозвіл для потужностей з виробництва дитячого харчування, отриманий у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з дотриманням вимог, встановлених законодавством санітарних заходів, належної практики виробництва та застосування системи НАССР або аналогічних систем забезпечення безпеки та якості.

3. Нормативна документація щодо виробництва дитячого харчування підлягає державній реєстрації відповідно до закону.

4. У виробництві дитячого харчування забороняється використання сировини, що не відповідає встановленим законодавством санітарним заходам.

5. Харчові добавки та ароматизатори дозволяються для використання у виробництві дитячого харчування після їх реєстрації центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.
{ Частина п'ята статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI ([5460-17](#)) від 16.10.2012 }

6. У виробництві дитячого харчування забороняється використання таких харчових добавок:

1) штучних ароматизаторів (крім ваніліну, етилваніліну та ванільного екстракту);

2) барвників;

3) підсолоджувачів (крім функціонального дитячого харчування);

4) консервантів, стабілізаторів, підсилювачів смаку та аромату.

7. У виробництві дитячого харчування забороняється використання пальмового стеарину, продуктів гідрогенізації олій (маргарину, спреду), бавовняної олії та олії з кунжуту, сумішей спецій та прянощів, до складу яких входять не зареєстровані або заборонені до використання у виробництві дитячого харчування харчові добавки.

8. У виробництві дитячого харчування з інгредієнтами тваринного походження забороняється використання:

1) м'яса механічного обвалювання, шкури свинячої, субпродуктів (крім серця, печінки, язика), гідратованого білка сої та її похідних, а також м'яса забійних тварин та птиці, підданого повторному заморожуванню;

2) риби ставкової та придонної, гідратованого білка сої та її похідних, а також м'яса риби, підданого повторному заморожуванню.

9. Дитяче харчування фасується в асептичну та/або герметичну упаковку, що має забезпечувати безпечність та збереження поживної цінності продукту протягом визначеного виробником строку придатності до споживання.

10. Упаковка для дитячого харчування виготовляється з матеріалів, дозволених для використання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, для цих цілей.

{ Частина десята статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI ([5460-17](#)) від 16.10.2012 }

11. Використання технологічного обладнання, допоміжних засобів та матеріалів для виробництва та обігу дитячого харчування здійснюється за наявності відповідного висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

12. Декларування виробником відповідності якості та безпечності дитячого харчування здійснюється в порядку, визначеному законом.

{ Текст статті 9 в редакції Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

Стаття 10. Основні вимоги до обігу дитячого харчування

1. Обіг дитячого харчування у не призначених для цього місцях або у місцях, що не відповідають встановленим санітарним нормам щодо обігу харчових продуктів, забороняється. Заклади торговельної мережі зобов'язані забезпечувати умови зберігання дитячого харчування, зазначені виробником на етикетці.

{ Частина перша статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

2. Дитяче харчування, у тому числі те, що імпортується, підлягає державній реєстрації в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Відомості про державну реєстрацію вносяться до Державного реєстру харчових продуктів спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок не пізніш як через три робочих дні з дня її здійснення та

розміщуються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

{ Частина друга статті 10 в редакції Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом N 5460-VI ([5460-17](#)) від 16.10.2012 }

3. Забороняється обіг дитячого харчування, якщо воно:

- 1) не зареєстровано відповідно до закону;
 - 2) не відповідає встановленим вимогам безпечності та якості;
 - 3) вироблене з сировини, що була одержана з генетично модифікованих організмів та/або містила генетично модифіковані організми;
 - 4) неправильно марковане;
 - 5) переміщене через митну територію України як контрабанда;
 - 6) має термін придатності до споживання, який минув;
 - 7) має пошкоджену, розгерметизовану упаковку;
 - 8) містить харчові добавки та ароматизатори, не зареєстровані та/або заборонені у виробництві дитячого харчування.
- { Частина третя статті 10 в редакції Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

4. Продукти, що не відповідають встановленим законом вимогам щодо якості і безпечності, а також вимогам цього Закону, підлягають вилученню з обігу відповідно до закону.

5. Продукти, вилучені з обігу у зв'язку з порушенням вимог, визначених у пунктах 1 і 4 частини третьої цієї статті, можуть бути повернуті в обіг за умови забезпечення виправлення маркування та проведення державної реєстрації відповідно до закону.

{ Статтю 10 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

Стаття 11. Вимоги до етикетування дитячого харчування

1. Етикетування дитячого харчування здійснюється державною мовою відповідно до Закону України "Про безпечність та якість харчових продуктів" ([771/97-ВР](#)) та цього Закону.

2. На етикетці поруч із назвою продукту зазначається вік дитини, з якого дозволяється споживання цього продукту.

3. В інформації про склад дитячого харчування наводиться вичерпний перелік усіх інгредієнтів у порядку переваги їх масової частки у складі продукту, у тому числі харчових добавок та ароматизаторів, що використовуються у його виробництві, за винятком доданих вітамінів і мінеральних речовин, які мають бути виділені в окремі групи з відповідними назвами та можуть бути наведені без урахування черговості залежно від вмісту.

4. На етикетку дитячого харчування наноситься інформація про калорійність у кілокалоріях або кілоджоулях та поживну цінність з наведенням кількісного вмісту білків, жирів, вуглеводів, вітамінів та мінеральних речовин у встановлених одиницях виміру з розрахунку на 100 грамів або 100 мілілітрів готового до вживання продукту.

5. Кінцева дата споживання дитячого харчування повинна містити день, місяць та рік у незакодованому цифровому значенні. Для продуктів, термін придатності яких перевищує три місяці,

достатньо зазначити місяць і рік, до якого можна спожити продукт.

6. На етикетці дитячого харчування зазначаються умови зберігання, необхідні для забезпечення його безпечності та якості, у тому числі після відкриття упаковки (тари).

7. На етикетці дитячого харчування, що потребує додаткової підготовки до споживання, зазначається інформація щодо способу приготування та/або використання продукту та рекомендована кількість продукту на одне годування з урахуванням віку дитини.

8. На етикетці дитячих сумішей початкових та дитячих сумішей для подальшого годування обов'язково міститься попередження про безумовну перевагу грудного вигодовування.

9. На етикетці функціонального дитячого харчування зазначаються особливі дієтичні потреби, функціональні стани та/або захворювання, за наявності яких рекомендовано вживати такі продукти.

10. На етикетці дитячого харчування, призначеного для дітей грудного віку, зазначається інформація про необхідність попередньої (перед початком споживання) консультації лікаря.

11. Текст для етикетування дитячого харчування підлягає затвердженню центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, в установленому порядку.
{ Стаття 11 в редакції Закону N 2746-VI ([2746-17](#)) від 02.12.2010 }

Розділ IV

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ДИТЯЧЕ ХАРЧУВАННЯ

Стаття 12. Відповідальність за порушення законодавства про дитяче харчування

1. Особи, винні у порушенні вимог законодавства про дитяче харчування, несуть цивільно-правову, адміністративну, дисциплінарну або кримінальну відповідальність згідно із законом.

2. Шкода, завдана здоров'ю дітей через порушення встановлених вимог цього Закону, відшкодовується у повному обсязі відповідно до закону.

Розділ V

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОЇ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ

Стаття 13. Міжнародне співробітництво у сфері забезпечення належної якості та безпечності дитячого харчування

1. Міжнародне співробітництво у сфері забезпечення належної якості та безпечності дитячого харчування здійснюється шляхом:

участі в роботі міжнародних організацій;

укладання міжнародних договорів з розробки нових видів дитячого харчування та перспективних технологій його виробництва;

гармонізації вимог щодо якості та безпеки дитячого харчування з відповідними міжнародними вимогами;

обміну інформацією про заходи, що застосовуються для забезпечення якості та безпечності дитячого харчування, у тому

числі з питань упровадження на підприємствах системи аналізу ризиків та контролю (регулювання) у критичних точках (НАССР).

Розділ VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2007 року.

Стаття 9 цього Закону у частині впровадження виробниками дитячого харчування системи аналізу ризиків та контролю (регулювання) у критичних точках (НАССР) та/або інших систем забезпечення безпечності та якості набирає чинності з 1 січня 2008 року.

2. Закони та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Частину третю статті 33 Закону України "Про дошкільну освіту" ([2628-14](#)) (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., N 49, ст. 259) викласти в такій редакції:

"3. Грудним дітям та дітям другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також грудним дітям та дітям раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, за рахунок держави гарантується забезпечення дитячим харчуванням у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України".

4. Кабінету Міністрів України врахувати у проекті Державного бюджету України на 2007 рік видатки на безкоштовне забезпечення дітей грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також дітей грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, дитячим харчуванням.

5. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону:

затвердити набори дитячого харчування (норми) та порядок безкоштовного забезпечення дитячим харчуванням дітей грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також дітей грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

визначити порядок інформування батьків дітей або їх інших законних представників щодо норм та порядку безкоштовного і пільгового забезпечення дитячим харчуванням дітей грудного віку та другого року життя, які входять до складу малозабезпечених сімей, а також дітей грудного та раннього віку, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, що впливають із цього Закону;

розробити та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законів України, які впливають із цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із вимогами цього Закону.

Президент України

В.ЮЩЕНКО

м. Київ, 14 вересня 2006 року
N 142-V